

10.000 minuts i 6 nits a Tokio

Dimecres 18 març, sona el despertador, molt d'hora, molt d'hora, ens esperen moltes hores de bus, aeroports i avions però fa molts mesos que esperàvem aquest moment, és una gran dia! el viatge a Tokio és ja una realitat. Des del mes de setembre, reunions, enquestes, grups de wapps, preparació de guies i itineraris, pagaments adaptats, yens, endolls, passaports en regla...i arriba el dia de fer realitat un viatge somiat per tots: Japó/Tokio.

El bus de Can Sacrest surt tard i ens porta a l'aeroport avançant entre les cues i caravanes diàries de les vies que circumval·len Barcelona; justet, justet, embarquem, passem controls, salutem a l'Abidal i cap a Zurich, dues horetes de vol i una escala curta abans de pujar a l'avió que ens portarà després de 12 hores a l'aeroport de Narita, Tokio. Al llarg del vol els més afortunats dormen, altres juguen amb la seva pantalla personal o miren Intime, Birdman...Es fa molt ràpid de nit i ens convindria descansar ja que tant punt arribem a primera hora del matí a Tokio començarem l'expedició.

De nit, no se en quin moment, hem canviat de dia i ja som **dijous 19 de març**. Arribem sobre el temps previst a Narita i ens espera segons les previsions un bus que ens portarà a l'hotel New Otani. Nosaltres pugem a un bus no gaire gran, d'unes 40 places, i els maleters dels busos són tant petits que anem acompanyats d'un camió que carrega les maletes i que ens obre pas per les autopistes que ens condueixen a l'hotel. Fascinant arribada!!autopistes a dos, tres i quatre nivells; autopistes que passen a l'alçada de setenes o vuitenes plantes d'edificis. Camions petits i molt grans, busos, cotxes elèctrics, tren monorail, metro exterior, tots barrejats circulant pel centre de la ciutat per vies enlairades, molt enlairades, de vertigen, que ens permeten anar descobrint el dens i heterogeni teixit de Tokio. Edificis que se separen 30,40 o 50 cms, instal·lacions per tot arreu, vistes, sense miraments, tot net, sempre molt net, exageradament net, rètols majoritàriament en japonès, molt pocs en anglès, circulen per l'esquerra, els clàxons no sonen o no els fan sonar per no molestar, l'asfalt no fa soroll quasi, semàfors horitzontals, ordre, temps, el valor del temps sempre present...Estem molt cansats però ningú parpelleja, no volem perdre cap instant, ha començat l'espectacle per la colla d'estudiants, professors i simpatitzants de l'Escola d'Art i Superior de Disseny d'Olot.

Arribada a l'hotel al barri de Chiyoda o Akasaka; sí, l'Hotel New Otani era el nostre hotel, un hotel majestuós amb una situació excel·lent dins la trama de Tokio.

No tenim habitacions encara, és massa d'hora; deixem maletes i en ruta!

A no gaire distància de l'hotel el temple sintoista de Hie-Jinja que recordarem sempre per la seva escalinata remarcada amb toriis vermell- vermelló i banderoles amb tipografies indescriptibles però molt belles. Aquest seguit de toriis recorda les del temple Fushimi Inari Taisha popular per les pel·lícules *Lost in Translation* o *Memòries d'una Geisha*.

Fanals de pedra acompanyant el recorregut, capes vermelles també de protecció per les escultures de pedra negra i un descans a l'escalinata d'accés principal al temple amb foto de grup per la immortalitat. Teules ceràmiques esmaltades verdes, aplicacions daurades, vermells vermellons intensos i ofrenes en forma de barrils de sake seran una constant a la resta de temples.

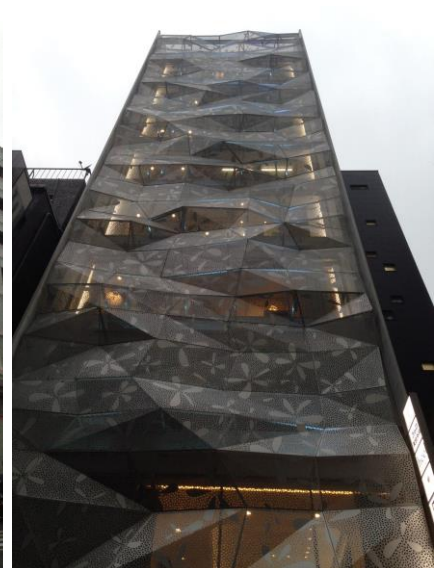
A l'entrada del temple sintoista trobem la font i cal fer la cerimònia de purificació abans de fer les oracions; aprenem a fer-ho assessorats per una persona gran molt amable que ens explica com fer aquest ritual anomenat *Temizu*.

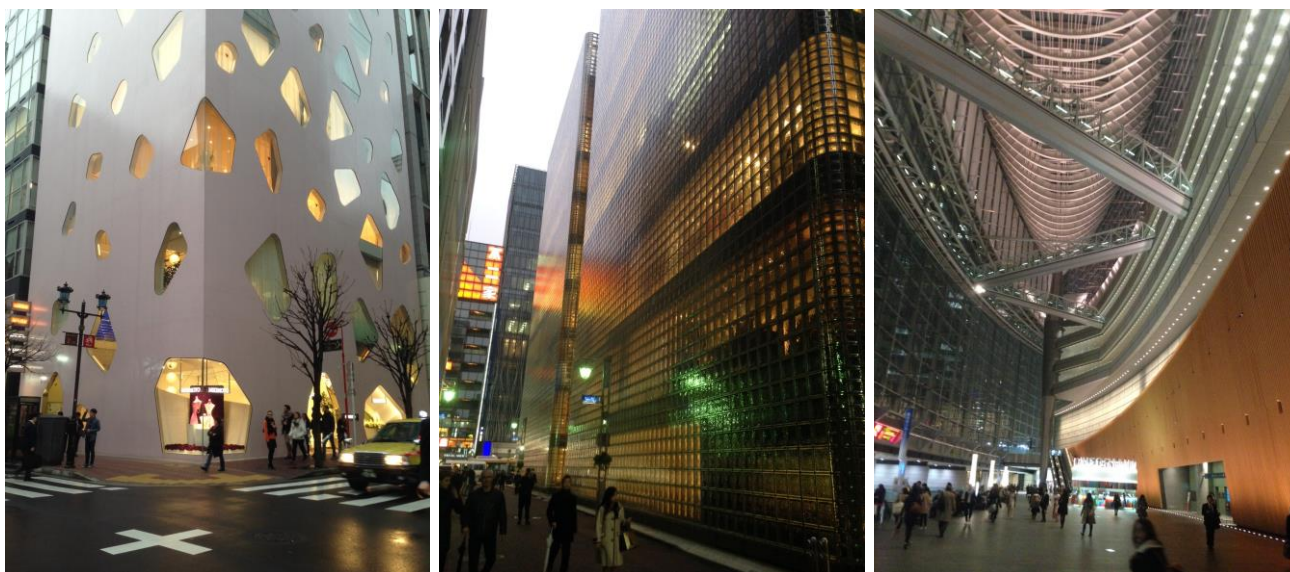
Practiquem la cerimònia del rentat de les mans i del repic de campana després de les dues palmades i veiem que molts japonesos paren uns minuts de camí al treball per tenir el seu petit instant de recolliment.

Plou una mica, no molesta, serà l'única pluja que sentirem, entrem a Marounouchi i Ginza sota un pas de vies de tren enlairades. Descobrim un edifici representatiu del metabolisme del mestre Kenzo Tange i, molt tard, fem un dinar japonès ràpid i econòmic i de seguida en ruta a descobrir Ginza potser l'única graella de carrers ortogonals de tota la trama de Tokio. Louis Vuitton, Hermès, Tiffany, Abercrombie, Zara (edificis molt més arquitectònics que els de les nostres ciutats), una façana-origami, Mikimoto de Toyo Ito, Uniqlo, Dior, Armani, Prada...estan tots, alineats com si es tractés d'una desfilada de moda de models estàtics; nosaltres som els que ens movem per unes voreres amples, de granet, netes, sense entrebancs, sense papereres, sense bancs, sense gossos, badem i badem, retratem primer de dia i després quan cau la nit a Ginza: magnífic espectacle visual que no oblidarem. I després, al final, molt cansats acabem creuant de nou passos de vies enlairades, al Fòrum de Rafael Vignoli, un espai multiusos potent, molt potent que serveix de castell de focs d'un primer dia a Tokio pel record. Últimes fotos abans de marxar cap a l'hotel. Equivoquem la proporció de l'escala del plano i decidim anar a peu des de Marounouchi tot bordejant el Palau Imperial fins al barri on es troba el nostre hotel, Akasaka, i caminem i caminem, resseguint el fossar del Palau Imperial, creuant-nos amb corredors de footing que només poden circular en una sola direcció i arribem a "casa", hotel New Otani. És tard, molt tard, fa dos dies ens llevàvem a les 5h del matí, dormíem a l'avió els més afortunats i després d'arribar a Tokio a primera hora del matí hem passat més de 12 hores patejant la ciutat, però això pinta molt bé.

Dutxa, pijama, i un regal de bona nit per la nostra vista: l'edifici-torre del nostre hotel, la Garden Tower ofereix des de la majoria d'habitacions per la seva forma en planta unes magnifiques vistes de l'skyline de Tokio; magnífic espectacle que farà que al llarg de tots els dies no tanquem persianes i tanquem els ulls veien llumets de colors d'edificis d'una ciutat molt potent.

Ha estat el primer dia de sant Josep que no he tingut sensació de dia del pare.

Divendres 20 de març. No plou ni sembla que vulgui fer-ho. Comencem a dominar l'hotel, els transbords d'ascensors, la localització dels bars i el servei de paraigües de cortesia i descobrim un amfiteatre quasi "particular" que convertirem en aula improvisada per explicar el programa a l'inici de cada dia.

L'hotel està perfectament situat i tenim moltes línies de metro que ens ajudaran en els nostres desplaçaments. Hem decidit no caminar 17,400 km. com ahir.

Una nova experiència: la compra de la targeta PASMO. En realitat és una targeta moneder que vas recarregant i serveix per circular pel metro de Tokio. 39 targetes PASMO requereixen temps i control dels nervis però finalment amb l'ajuda d'un amable treballador tots aconseguim que després del xiulet de la màquina s'obrin les portes que ens permeten entrar: prova superada.

Escales mecàniques que baixen amb forta pendent i a molta profunditat ens adrecen a les andanes que de vegades són d'espera, amb files de cues perfectament delimitades al paviment, i de vegades són de pas per anar a altres andanes d'altres línies. De moment no massa gent, tots en silenci, imposa, molts amb mascaretes, quasi tot retolat en japonès, tots els homes amb vestits negres, camises blanques, maletí clàssic i sabates immaculades i brillants. Cabells negres, curts, per sobre l'orella generalment, molts amb ulleres i gairebé tots molt amables, sempre tant amables.

Anem al mercat del peix!

Com sempre, instruccions bàsiques de funcionament per anar descobrint en petits grups aquest racó de ciutat que sembla mantingui idèntica estructura que fa 100 anys. Hi ha dos grans zones, la zona de xiringuitos, bars i botigues lligades a productes derivats del mercat de peix, i el propi mercat de peix. Comencem pel mercat: centenars de petites parades de peix totes entrelligades per vials petits o més grans que dibuixen unes jerarquies de circulació i que distribueixen un angoixant trànsit de carretons elèctrics sense aparent ordre i que a cada instant tens la sensació que t'atropellaran sense cap compassió. Condueixen amb un gran volant, molt gran que serveix per accelerar i girar, és com un joystick amb forma de roda que permet fer totes les funcions. La majoria de carretons de fusta, de fusta vella, molt vella, vells, atrocinats però encara són útils i segueixen fent la seva funció inicial amb dignitat. No llencen res, ho reciclen tot i tot ha d'esgotar la seva vida útil. Els treballadors són majoritàriament vells també, força vells.

Fem fotos de les tonyines, dels musclos gegants, de les aletes del peix globus, dels calamars secs, dels peixos pal, dels pops gegants, de la manipulació de la tonyina amb

destrals o amb serra- disc de fuster. Totes les parades velles i apedaçades, algunes amb altells que miraculosament aguanten sobre estructures molt primes de fusta. Tot un espectacle d'artesanía-tecnología tradicional.

Sortint, un petit temple, molt petit, una capelleta amb un cap de brau vermell i daurat i una campana.

A les botiguetes tota mena d'articles alimentaris del país i els xiringuitos cuinen peixet fresc, fan olles de nodles, miso o vieires a la planxa. Moltes parades ofereixen degustacions de les seves exquisideses i tot caminant anem descobrint gustos, olors, colors i textures...

Passegem per sota l'autopista resseguint la seva traça fins al temple budista de Zojoji dins el Shiba Park al costat de la Torre Eiffel. Un parc com una gran majoria de parcs lligat a un temple que ens ofereix espais de relax, de silenci i de recolliment fora de les trames d'autopistes que fins ara ens acompanyaven.

Travessem el cementiri, centenars de figuretes fent camí amb barrets vermells, pitets i bufandes o mocadors ens acomiaden camí de la Torre Eiffel. Decidim democràticament no pujar i fer estalvis per pujar a l'Skytree, molt més alta i moderna.

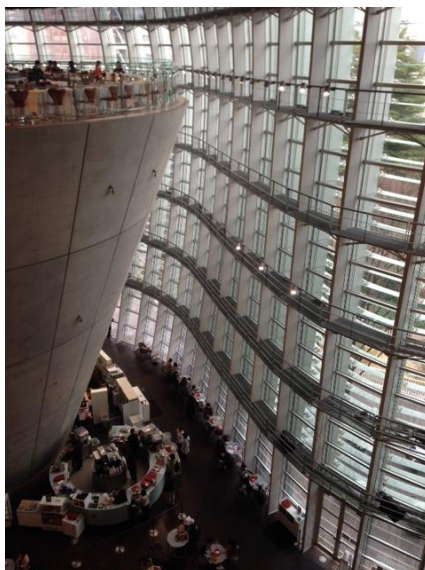
Últim esforç del matí fins al Museu del Diseny 21-21 de Tadao Ando: esplèndid.

Una exposició sobre les mesures (*Measuring: this much, that much, how much?*) ens fa passar una bona estona interactuant amb els objectes i muntatges exposats i decidim donar-nos temps per dinar abans de tornar a trobar-nos als parterres verds i molt cuidats de l'exterior del Museu. Un dinar a la terrassa Martini i poc a poc el grup torna a formar-se per anar al National Art Center; visitem la zona de vestíbuls, una gran caixa de vidre ondulada que acull estructures còniques de formigó invertides que a la vegada acullen espais interiors, restaurants i botigues. Tot perfectament executat, net, silenciós, confortable, acollidor...

Acabem el recorregut per Roppongi a la Mori Tower amb la desagradable sorpresa de que el seu mirador està en obres (a tots els viatges trobes un punt d'interès que no pots accedir per algun que altre motiu...), ens quedem una mica desorientats en un primer moment, però aquí la fortalesa del grup ens dona una agradable sorpresa; els professors encara no estem cansats, no en tenim prou, i decidim continuar caminant endinsant-nos pels carrerons de Roppongi al voltant de la Mori Tower. Conclau dels diferents grups i.....sorpresa agradable, com flautistes d'Hamelín, la totalitat del grup ens segueix i aposta per la nostra excursió a cegues pels carrers poc il·luminats dels darreres de les vies principals de Roppongi.

Descobrim propostes de mobiliari urbà molt interessants, més Vuittons, Armanis i altres botigues de marca, i aconseguim entrar a un petit apartament de Tadao Ando (mitòmans...) que molt amablement ens convida a visitar el seu propietari als 39 curiusos. Descobrim casetes meravelloses, petites, de formigó, de programa reduït, en carrers de 3 mts d'amplada, de sentit únic, sense llum quasi, un concessionari de Lamborghini i una botiga de Klein Dhytam. Una caminada molt relaxant i darreres instruccions per tornar a l'hotel, el metro encara no s'acaba de dominar.

Però els professors que no fem prou encara acabem al bar MIXX al pis 36 de l'hotel Ana fent gintònics i margarites abans d'anar a dormir. Estem cansats, però no volem tancar els ulls. Ni podem. De tornada a l'hotel un home de negocis a altes hores de la nit ha perdut el seny, circula per la vorera fent pipi i dibuixant tot caminat, fent tortes. Un xic més amunt un altre home de negocis de vestit negre camisa blanca i ara ja corbata descordada intenta creuar un carrer de 10 carrils i per sort una cadena a la vorera l'impedeix l'aventura. Un altre Tokio.

Dissabte 21 de març. Hem tingut una nit moguda però puntuals a les 8h30 tots amunt. L'espectacle ha de continuar i no podem deixar de fer la funció diària. Anem a Shinjuku, gratacels majoritàriament moderns, Cocoon Tower d'estrella convidada, vestíbuls immensos amb rellotges que ens hipnotitzen, algun símbol del Tokio 2020 que va guanyar al Madrid 2020, miradors a 200 mts d'alçada a les torres del Govern Metropolità que ens permeten llegir la trama d'aquesta ciutat d'encaixos impossibles, de contrastos, vella i nova, educada, amable, i neta, sempre tant neta. Caminant no gaire, unes escales i un pas per sobre vials amplíssims i ens trobem a l'altre Shinjuku, el dels carrers petits, molt petits, les botigues tradicionals o de marca, els rètols aparentment aleatoris, les sales de màquines o Pachincos on poden estar jugant 2,3 4,8 hores; recordarem el "boig del tambor", i recordarem la manifestació de persones d'avançada edat que reclamaven no sabem que, però que realment semblava que tenien motius per reclamar. Rètols per tot arreu, anuncis de tot tipus, Gozil·les gegants, toris de temples absorbits per la trama de la ciutat nova, locals dins carrers impossibles, aparells d'aire condicionat al carrer, en planta baixa, comptadors a façana, claus de pas vistes i accessibles, bicicletes sense lligar, càmeres de seguretat gravant, i més anuncis amb noies que semblen nois i de nois que semblen noies.

Karaokes immensos amb disfresses a l'entrada per que cadascú triï el personatge que vol representar aquella vetllada musical: pantera rosa, winnie-the-pooh, la sirenetta, pirates del carib...Dinem com molts cops a la barra d'un restaurant, en forma d'L, il·luminat escassament, amb lames de fusta al sostre que encara amaguen més la llum dibuixant llums i ombres, clar i fosc, fred i càlid.

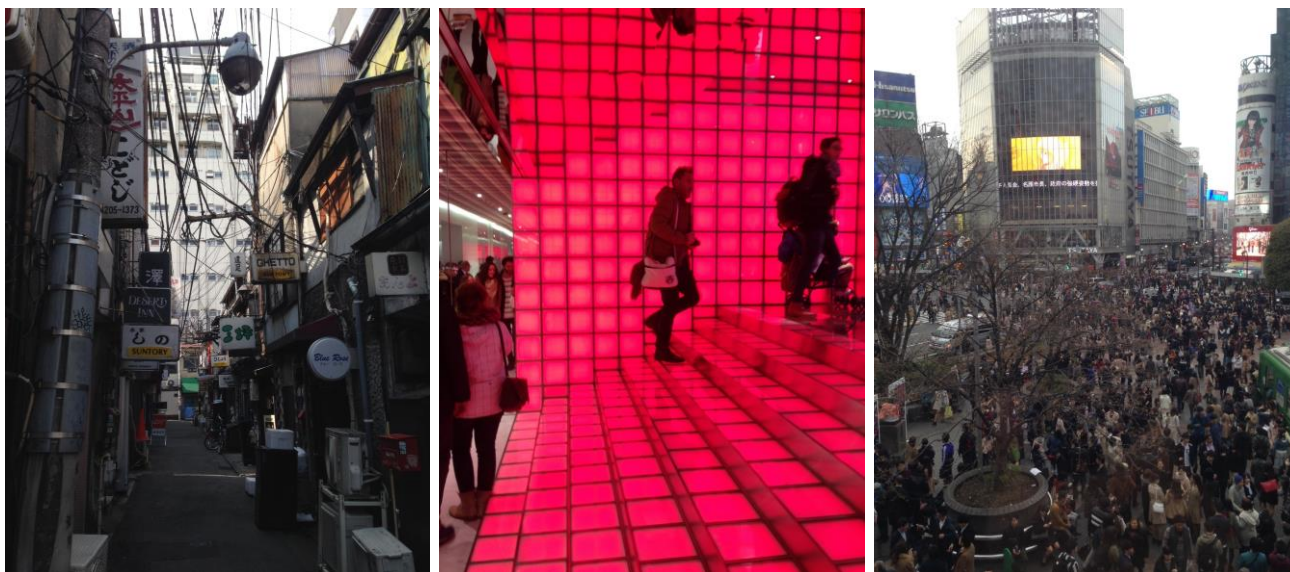
Sempre intentant trobar algú que parli tan sols una mica d'anglès, buscant una carta en anglès, mengem tempures, miso i sushi; tot plegat per pocs yens o millor per pocs euros i molts yens.

Sense descans anem a Shibuya, el metro ja no ens és estrany, ens movem ara ja si amb una certa *xuleria* quan arribem i posem la nostra PASMO i s'obren les portelles. A Shibuya, ens rep la galeria d'art de Diesel, poc després un grup de balladors urbans ens obsequien amb una actuació abans d'endinsar-nos als carrers més densos amb la major concentració de públic juvenil de Tokio. Totes les marques de moda de nou en fila però descobrim algunes botigues que encara ens sorprenen: una botiga amb tot un seguit de quadrats de colors molt vius com composant un gran tetrís que va canviant de color, un ZARA i un BERSHKA amb una composició de façanes molt interessants. Finalment, ho em deixat pel final, l'encreuament de Shibuya, el formiguer, les riuades de persones creuant en diagonal ordenadament, sense moltes presses, sense nervis, sense aparent estrès. Fem fotos, moltes fotos i gravacions, abans i després, ple i buit, ara cotxes, ara persones, i un grup de motards que en veure les nostres càmeres volen sortir també a les fotos. No veurem gaires motos més, no hi ha motos. Pel soroll??queda pendent de descobrir en un altre viatge.

La plaça té una escenografia de fons contínua, conformada per edificis-anunci, i al bell mig hi ha l'escultura del gos Hachiko que va inspirar la pel·lícula A dog's tale protagonitzada per Richard Gere. Quedem a l'escultura del gosset, però no calculem bé i hem de fugir ràpidament absorbits per la marea humana. Avui si que acabem en aquest punt, la majoria d'alumnes marxen de compres o direcció cap a l'hotel mentre els professors continuem ruta passant per la sorprenent escola Aoyama Technical College, que recorda un gran Mazinger Z, amb un conserge encantador que ens passeja amb tota llibertat per l'edifici per acabar fent un suís a la fantàstica llibreria Tsutaya books; imprescindible visita. De tornada a casa, buscant lloc per fer el sopar final descobrim una terrassa de menjar mexicà situada en alçada amb unes vistes fantàstiques, barbacoes i sangries, i un ambient que ens convidava a quedar-nos però no va ser possible sopar ni tampoc fer reserva pel sopar final.

Finalment sopem a Shibuya a l'edifici Hikarie, centre comercial, de convencions i congressos amb vistes sobre la zona de l'encreuament. Bona nit Shibuya.

Diumenge 22 març

És festa, encara que els dies de festa quan estem de viatge no ho semblen, com tampoc semblen lectius els dies de cada dia. Avui, l'avinguda del luxe *asiàtic*, l'alineació de botigues de marca amb interiors de marca, materials ostentosos i dependents i dependents sempre amables i riallers. El metro ens porta a Omotesando o Harajuku, fem una passejada pel parc de Yoyogi camí del temple sintoista de Meiji, possiblement el més important de la ciutat. Toris monumentals, arbres immensos, verticals, pentinats i estimats, parterres amb fulles, camins sense cap fulla, cada ésser viu del parc té una funció, tot està en perfecte ordre i res queda descontrolat. Un home neteja la sorreta que es disposa a les canals de les vores del camí. Recorreguts ortogonals per esquivar esperits malignes i arribant, l'avinguda dels barrils de les ofrenes de sake ens acosten a un temple majestuós. Fotos sense límits, records, gent, sentiment, devoció, respecte, color, ritual de l'aigua i, per que no falti res, un casament, un regal per la vista. Processó lenta per parelles, com el Ball Pla d'Olot, vestits llargs exquisits de colors fantàstics amb brodats relacionats amb la natura; els cerimonians i els nuvis obren la comitiva, poc a poc travessen l'explanada principal davant dels milers de visitants sense immutar-se.

Alguns nens petits els acompanyen en silenci caminant com adults i seguint el protocol que marca la tradició. Tot a poc a poc, en silenci, amb cares de felicitat continguda i poc exterioritzada. Acaben amb una foto familiar ordenats per files sense improvisar com imagino feien els seus avantpassats en blanc i negre.

Més records i una tauleta de fusta que alguns pengem d'un mur de desitjos a modus de pregaria. Poc a poc anem desfilant per concentrar-nos de nou davant la sortida de metro d'Omotesando; marxem a Takeshita Dori el carrer on es concentra la moda alternativa o millor la moda que pretén trencar amb tanta uniformitat de manera excèntrica i per nosaltres incomprensible. És molt estret i costa caminar en grup i gairebé en parella, anem desfilant per aparadors amb bambes incomprables, vestits de halloween, de col·legiala o d'època, botins amb puntes, faldilles de volantets i barrets generalment de colors pàl·lids i a joc amb cares maquillades en tons blanquinosos. No podem perdre vistes, tot ens demana una foto, tot és un gran teatre i ara formem part d'aquesta escenografia.

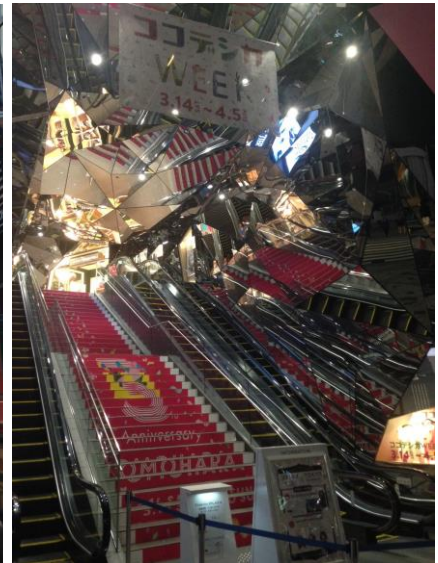
Sortim i fem camí, passant per Design Gallery una ruïnosa casa semi-ocupada per artistes de tota mena: fotògrafs, dissenyadors de roba o gràfics, un restaurant,

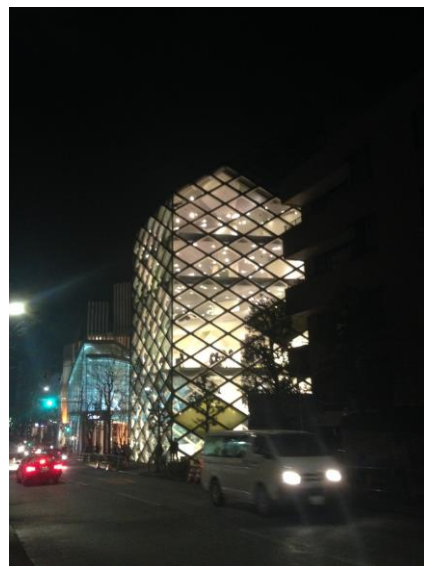
pintors...La *penya* està molt cansada, primers símptomes de defalliment, temps de canvi d'estratègia; temps mort dels professors per decidir que fem i donem temps lliure per dinar i visitar lliurement l'avinguda principal d'Omotesando i els carrers que perpendicularment van tallant aquest i van derivant l'eix comercial principal en aquestes petites arteries de trànsit escàs i que conviden a caminar, o millor, a passejar tot badant, sense presses.

Dinem a la panxa del magnífic edifici Gyre dels MRDV i xino-xano comencem una passejada inoblidable entre Tod's, Vuitton's, Prada's o Toyo Ito, Jun Aoki i Herzog i de Meuron....Exposició de maquetes a escala 1:1 d'arquitectura-aparador contemporània. Després ens perdem per carrerons petits, sense trànsit, silenciosos, poc il·luminats i ens sorprèn un home vestit de geisha acompanyat d'un fotògraf que li va fent fotos i que amablement ens deixa igualment retratar; tot passejant provem uns patinets del futur, descobrim una interessant botiga de Lexus i una Apple store delicadíssima i es fa de nit. Comença l'espectacle de la llum filtrada per les pells dels edificis-aparadors ara lluernes o fanalets de reis fora d'escala.

Acabem concentrats davant del mític Prada tots junts de nou, ja ens trobàvem a faltar i acomiadem el programa del dia sense aconseguir localitzar la botiga de la Zaha Haddid.

Els profes i un grup ja reduït d'alumnes no fem prou i passem per Omotesando Hills de Tadao Ando, i pugem a un centre comercial amb una coberta-park que ens permet prendre les penúltimes vistes en alçada de Tokio de nit.

Dilluns 23 de març

Poc a poc omplim l'amfiteatre, el ritme el marca el cambrer que fa els cafès matiners; descobrim que fer un cafè a Japó sempre requereix el mateix temps tan si espera una persona com si a la cua esperen 5 o 10 persones. Són persones de rituals, perfeccionistes, metòdics, repetitius, i pacients, tremendament pacients. Les cues formen part de les seves vides i no són mai pèrdues de temps.

Dia de metro i trasllats llargs; Sta. Maria, la Catedral catòlica de Tokio de Kenzo Tange ens espera. Es troba lluny i ens caldrà caminar, encara més, però la satisfacció es immensa en veure que avui està oberta i que podrem estar una estona de contemplació i recolliment a l'interior; al principi amb una llum artificial enlluernadora i després amb la llum natural filtrada màgicament que ens farà recordar aquest espai per sempre.

Sorprèn a l'interior la copia de la Pietà de Miguel Àngel i una pila baptismal en forma cubica suportada per un dels seus vèrtexs.

A l'exterior no falta una altra imitació, la gruta o cova de la Verge de Lourdes idèntica de mides que l'original.

Demanem ajuda per sortir del barri i una japonesa infinitament amable ens acompanya al punt de sortida. Pel camí de tornada nens que tornen de l'escola, nets, pentinats i polits, entrenaments de beisbol i alguna alumna amb problemes musculars ens distreuen una mica i ens fa baixar el ritme de pas.

Més metro i ara cap a Asakusa a la torre Skytree. Molta gent, molts llocs per menjar, centres comercials i cues. Ells fan cua submisament, sense immutar-se, nosaltres no, ens ofereixen saltar-nos la cua pagant un suplement al que accedim per guanyar temps per les visites de la tarda. Pugem a 350 metres, uf, les orelles!!!!ascensors de vertigen i una vista circular a una alçada excessiva; quasi es perd la trama urbana i només destaquen dins aquest continu construït els gratacels de més de 20 pisos que deixen passar entre ells autopistes a diferents alçades o els parcs associats a temples amb cobertes de colors verdosos. La resta milers de casetes i carrerons irregularment dibuixats.

Dinar a corre-cuita i cap a Asakusa. Concentració davant un magnífic centre d'informació de Kengo Kuma veient els corredors- cavalls que arrastren carros de passeig per turistes, divisant molt propera la fàbrica de cervesa Asahi de Philippe Starck. A l'entrada al temple budista de Sensoji una immensa llanterna de paper situada a la porta d'accés ens dona la benvinguda. Passada la porta un carrer de

botiguetes de souvenirs i menjars locals ens van molt bé per comprar els últims records pels amics i les famílies.

Anem tard, volem agafar el creuer del riu Sumida que ens porti a Odaiba previ transbord a l'estació del tren monorail; tenim sort, molta sort i finalment tenim lloc al vaixell pels 39 i podrem pujar a l'últim creuer del dia.

Veiem com es fa de nit al vaixell, desembarquem a Simbashi, estació de sortida del tren monorail sense conductor que ens portarà a Odaiba per veure la badia de Tokio il·luminada amb la seva rèplica d'estàtua de la llibertat i el Rainbow Bridge que recorda molt també el Brooklyn Bridge de Nova York.

S'ha fet molt tard i ens quedaran coses pendents a Odaiba, no importa, acabem a una capella que recordava de la meua anterior estada a Tokio i...vivim un altre moment memorable!!! La capella pertany a un hotel proper, és un petit amfiteatre que envolta un petit altar de cerimònia que queda d'esquenes a una vista fascinant de tota la badia de Tokio inclosos el pont i l'estàtua de la llibertat. Seiem fent de públic imaginari, d'una cerimònia imaginària, badant i contemplant bocabadats aquell paisatge que emmarca la gran vidriera que fa de fons de l'altar. De cop apareix algú que ens diu que s'està a punt de celebrar una petició formal de ma i quan ens disposem a marxar el suposat nuvi ens demana que ens quedem, que l'acompanyem en aquell moment tan important de la seva vida i acceptem, amb incredulitat per part nostre, el paper de públic convidat a una cerimònia surrealista. Esperem fent mil i una cabòries, finalment entra la parella entre visques i aplaudiments; ella no sap que fer, està atabalada i molt nerviosa i ell s'agenolla i li ofereix un anell dins una capseta que amb els nervis del moment es veu casi incapaç d'obrir, nosaltres aplaudim i xisclem aquell moment absurd; ella continua sense saber que fer, ni on mirar. Moment indescriptible per a tots.

Marxen els nuvis, marxem nosaltres, posteriorment els busquem per si volen que els hi fem arribar les nostres fotos d'un moment tan important i màgic de les seves vides, però, oh sorpresa, no accepten, entenem que no volen tenir mes record que el que ells han imaginat, que volen recordar-ho com ells ho han viscut i no volen que cap imatge pugui fixar una altra emoció diferent. Som diferents culturalment i aquest detall ens convida a reflexionar.

Sopem molt cansats per Ginza sota unes vies de tren.

Dimarts 24 de març

Últim dia, Ueno, Yanaka, pot ser Akihabara...ja veurem.

Des del nostre amfiteatre ultimes instruccions; els professors hem decidit proposar un dia ocupat en horari de mati i molt lliure per la tarda, regals i records ens esperen.

Metro, targeta PASMO i allau humana!!! descobrim com fan la feina els empenyedors del metro. És hora punta i han d'intentar omplir al màxim cada vagó i ho experimentem entre divertits i angoixats. Literalment no toquem de peus a terra, no podem moure els braços i tots ens premem com als allaus de les primeres files dels concerts musicals.

Al primer moment fa una certa gràcia però de seguida, conforme vas quedant esclafat et vas angoixant i et dones compte del que deu representar cada dia aquesta escena. A cada andana de 6 a 10 empenyedors, amb guants blancs esperen que cada minut passi un comboi per ajudar a omplir-lo al màxim i optimitzar cada vagó.

Avui no trobem la sortida natural del metro a la zona de Yanaka i ens escapem per una porta manual sense passar la PASMO. Posteriorment ho detectaran els sistemes informàtics del metro i ens anul·laran la majoria de targetes; entrem via torn automàtic i sortim manual per tan no podem tornar a entrar en estar a efectes legals dins encara. Xampurrejant l'anglès ens en sortim i ens activen de nou les PASMO.

A Yanaka arribem molt d'hora i el mercadillo encara no llueix, visitem descalços la casa de l'escultor Fumio Asakura, amb una magnífica seqüència d'espais d'una casa tradicional japonesa al voltant d'un pati. Caminem després visitant petits temples, cementiris, parcs amb tombes infinites, museus amb espais arquitectònics màgics com la Biblioteca Nacional de Literatura infantil de Tadao Ando o la Galeria dels tresors de Yoshio Taniguchi amb l'estany que ens convida a bordejar i apropar-nos lentament al vestíbul a doble alçada que acull una actuació musical.

Després el parc de Ueno amb els cireres a punt d'explotar. Els primers han florit, els japonesos fan fotos, fem fotos, es reparteixen les parcel·les del parc per dinar de picnic i mengen, beuen i riuen, i es col·loquen bé per les fotos; és el principi d'uns dies màgics per ells i ja ho estan preparant, l'arribada del *Sakura* (arbres i flors del cirerer) i la contemplació de les flors en general o *Hanami*.

Tarda lliure cadascú te el seu record que vol reviure, cadascú fa el seu balanç, cadascú torna a un lloc que volia tornar, necessitem espais personals de tant en tant.

A la nit, la darrera nit d'un viatge inoblidable, els alumnes, els nostres alumnes, els alumnes que han treballat de valent al llarg del viatge caminant i esgotant-se al costat nostre ens han preparat un sopar final de colla, un sopar final de gala; el repte no era fàcil a una ciutat de restaurants petits, de taules petites i no acostumat a colles tan nombroses.

Ens porten a un restaurant dels que cal descalçar-se per menjar, mengem asseguts a terra amb les cames semisoterrades sota la taula. El cambrer està desbordat, uns mengen al moment, altres encara no hem fet la comanda, altres fan la comanda i no mengen, al costat uns homes de negocis, amb vestits negres, camises encara blanques

i corbates encara ben composades criden i celebren de tenir-nos a prop. Som un grup molt macu, ocupem dues grans taules, som els 39, i acabem junts, molt junts, una expedició fantàstica.

Després cadascú sap com va ser la seva última nit a Tokio.

Dimecres 25 març

És molt d'hora, les set del matí, el bus ja ens espera. Ens arriben les primeres notícies de l'accident aeri dels Alps, sabem que han perdut la vida persones d'Olot, Banyoles i Girona. Els profes ho sabem però decidim no dir res.

Mentre esperem a l'aeroport de Tokio per sortir alguns alumnes s'assabenten de la notícia però encara no la majoria; demanem silenci per no afectar als qui pateixen mes volant.

Ens costa dormir, són 14 hores de vol fins a Zurich, el jet-lag començarà a fer efectes, fem petar la xerrada de tant en tant i això no agrada a un grup de passatgers orientals que demanen a la tripulació que ens facin callar.

Fem escala a Zurich, molt curta i precipitada; ara ja la majoria sap la trista notícia de l'accident aeri. Tots tenim el nostre moment de record per a les persones que han perdut la vida en aquest accident. Tots tenim alguna petita relació de proximitat amb algun dels passatgers que han perdut la vida i això sempre ens afecta molt més.

Barcelona 19h, tots be, tots junts, tots contents, feina feta, bona feina feta!!!!

La intensitat dels moments viscuts faran d'aquest viatge, per sempre, un viatge

inoblidable, un viatge referent i un viatge difícilment repetible pel país visitat, pel tempo del programa, per la selecció de visites i dels itineraris i, molt especialment, per la companyia d'un grup de persones encantador amb el que hem compartit 10.000 minuts i 6 nits a Tokio.

Antoni López. Professor de l'EASD d'Olot

